

L'ART DEL PAGÉS

SECCIO DOCTRINAL, AGRONOMICA Y BIBLIOGRAFICA.

Congrés internacional de Agricultura

CELEBRAT Á PARÍS EN 1889.

Informe presentat á la Societat de Viticultura sobre la reconstitució dels vinyats del mitjdia de Fransa.

(Continuació.)

Era urgent tenir datos mes exactes sobre 'l valor dels nous ceps y de sa resistencia á la filoxera.

Planchón, lo sabi y eminent professor qual mort fa poch ha provocat tan unànims com dolorosos recorts, observaba ab passió, sens perdre un instant, desde son descobriment, l' insecte que tan oportunament havia apellidat la *vastatrix*.

Partidari Planchón de la vinya americana, ningú com ell podia rébre l' encàrrech d' anar als Estats-Units á estudiar á la vegada la filoxera y 'ls ceps resistents; aquesta important missió li fou confiada en l' istiu de 1872 per lo Ministre d' Agricultura y per la Societat Central d' Agricultura del Herault, d' acort é imposantse iguals gastos. Planchón estigué dos ó tres mesos en América, y la primera relació que publicá á son retorn, doná nova llum sobre cuestions encara foscas fins allavors.

Lo cultiu dels ceps americans se feu desde aquella fetxa ab mes ordre y método; y apesar dels mals resultats deguts á la falta d' adaptació, las plantadas anaren guanyant terreno: nous ceps venían á enriquir nostras coleccions; los Jacquez, las

Riparias, las Viallas, lo Solonis, lo York, un poch després los Rupestris y aquesta munió d' híbrids: Elvira, Triomf, Othello, Noah, Blach-Defiance, etc. sobre 'ls quals no hi ha encara verdader acort.

Mr. Foëx, l' eminent director de la Escola d' Agricultura de Montpellier, estudiant ab molt cuidado per medi del microscopi las arrrels de las diversas varietats americanas, nos indicava la causa de sa resistencia.

La constitució de las arrrels de las vinyas americanas y sa estructura son molt diferents de la constitució de las arrrels de la vinya europea. Los teixits de las arrrels americanas, son molt mes densos, mes espessos; los raigs de sas médulas son mes estrets y forman células menos permeables. La llignyificació es mes rápida y mes perfecta; la picada de la filoxera sols altera lo paremquima cortical.

La resistencia de determinats ceps s' afirmava cada any. En 1875 y 1876, y sobre tot en 1877 y 1878, teniam ja en lo Mitjdía, principalment en l' Hérault, plantadas bastant importants que permetían vendre al comers, que 'ls pagava be, los vins de productors directes ó de nostras antigas varietats empeltadas sobre ceps resistents.

Si viu era l' entussiasme en lo Mitxdía, desgraciadament poch convenciment hi havia en lo resto de Fransa, y ab motiu de la Exposició de 1878, en una de las sessions dels agricultors de Fransa, lo 14 de Juny de 1878, podía, ab motiu, pronunciar aquestas proféticas paraulas: «La propaganda que fém en lo Mixtdía, las veritats que preteném inculcar, troban, ja ho sé, fora de nostra regió, esperits incréduls y refractaris; se discutirá á París y en certs periódichs lo mérit dels ceps americans; se prescriurán encara quan, així al menos ho espero, haurém reconstituhit al ausili d' aquets preciosos ceps, gran part de nostres vinyars.»

La estadística oficial feya constar ja en 1880, en l' Hérault, la plantació de dugas mil siscentas hectáreas; teniam prop d' onze mil hectáreas en 1882; cuarenta cuatro mil en 1885; setanta sis mil en 1887; prop de cent mil en 1888 y ab seguretat cent quinze mil en los moments actuals. Es mes de la meytat de nostre antich vinyar.

(Acabaré.)

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

Los enemichs dels cereals.

Son tants los insectes que podriam descriure tractantse dels atachs que sofreixen los cereals, que, tement fer una llarga disertació sobre l' assumpto, preferim ocuparnos avuy de dos ó tres dels que mes importancia tenen.

En primer lloch citarem l' *Agrostis tritici*, papallona de color cendrós, qual larva ó cuch es blanch ab rayas grogas.

Aquest insecte es nocturno y apareix cuan lo blat comensa á florir; ataca 'ls grans en cuant comensan á formarse, destruhint tota la sustancia farinacea que contenen y anulant, per consegüent, la cullita.

Cap remey se coneix pera destruhir aquest insecte.

La *Tinea granella* ó tinya es un insecte que ataca 'ls cereals cuan están ja amagatzemats, presenta antenas filiformes; alas superiors de color gris; las inferiors son negras. Viu en los graners desde Abril fins Agost, amagantse durant lo dia en las esquerdas de las parets y fustám. La femella deposita uns trenta ous sobre 'ls grans de blat; als pochs dias apareix la larva ó orúga (cuch), qual primera operació consisteix en formar un pilot de grans units, per medi d' uns fils ó terenyinas que fabrica; se coloca dins d' aquest núcleo, y allí va vivint ab la farina que pren d' ells, fins sa transformació en ninfa ó crisálida (puput).

Pera destruhir aquest insecte convé apalejar bé lo grà, ventejantlo lo mellor possible, y, per últim, tractarlo per lo sulfuro de carbono.

La alucita ó arna (*Ecophora granella*), quals estragos han causat la ruina de comarcas enteras, es un insecte qual larva, de color roig fort en sa primera edad, viu á costas de cereals, especialment del ordi. La papallona ó insecte perfect porta dos apéndices en lo cap en forma de banyas, sas alas superiors son de color de canyella, y las inferiors cendrosas.

Sos atachs los efectúa l' insecte cuan lo grà s' está formant en la espiga, y es difícil poder salvar una cullita cuan en un camp ha penetrat lo devastador insecte.

Lo millor remey pera prevenir lo mal consisteix en escullir bona llevor, ben sana, y tractarla per lo sulfat de coure (*caparrosa blava*).

Altres insectes tan temibles com los anteriors son los cone-guts ab lo nom de *Cecydomias*, dipteros d' una mida casi microscópica que atacan als cereals quan encara están en peu

Las cecydomias depositan sos ous sobre las parts verdas de las plantas, pera lo qual tenen un bech ó pich que 'ls hi serveix pera foradar los vegetals. Las larvas son tovas y mes primas cap á sas extremitats que en lo centre. Careixen de mandíbulas, però tenen un llabi que posan sobre las parts verdas dels vegetals, produhint excrescencias que interrompeixen la lliure circulació de la sava. Després d' haver mudat de pell varias vegadas, se converteixen en ninfas, en qual estat permaneixen poch temps. L' insecte perfet s' uneix á la femella y mor desseguida.

La cecydomia del blat té un milímetre de llargada; sas potas son molt llargas, las alas transparents, y las anteras son d' un color fosquench y filiformes.

No hi ha cap remey eficaç pera preservar los camps de semblant plaga, y si no fos per un *Platigaster*, insecte microscòpic que deposita 'ls ous en lo cos de la cecydomia y allà permaneix fins completar son desentrotllo, mal se veuria 'l pagés que sembrés cereals, però, com diém, la Providencia, que 'ns envia 'i mal, s' encarrega per aquest agent de remediari en part los estragos, que d' altre modo causarian la completa ruina de nostres camps.—A.

SECCIO DE NOTICIAS AGRICOLAS

Camp de experimentacions agrícolas.—Dintre pochos días la comissió d' Agricultura del Centre Catalanista d' Olot, convocará una reunió de agricultors socis y no socis á fi de portar á cap lo pensament de crearne un, á qual fi se conta ja ab variats elements.

Entrega de recompensas.—Lo diumenje últim, á la tarde, com haviam anunciat, se feu entrega dels 675 diplomas y medallas als expositors premiats que concorregueren á la E. U. de Barcelona per mediació del I. A. C. de S. Isidro, en lo lloch que ocupa aquesta Societat.

A pesar d' haverse donat á la important cerimonia una oficiositat inusitada, donchs s' invitá á totas las Autoritats y Asociacions, esforsantse pera que tingués gran ressonancia; la sessió, si bé revestí un caràcter especial ab lo concurs, encara que per breus moments de la primera Autoritat Civil de la Provincia; una delegació de la Militar del Principat; altre del Municipi de Barcelona y pocas de Societats locals y foranas: es lo cas que totas las personas que ocuparen setial en la sala del Institut agrícola, no arribaren á un centenar, poch mes ó menos, y d' ellas, casi bé la meytat eran oficials ú oficiosas, á escepció d' una mitja dotzena de senyoras que donavan relleu al acte, de si pesat, com tots los d' igual mena.

La cadira de preferencia fou ocupada per lo Sr. President interí del I. A. C. de S. Isidro, qui tenia á sos costats á las Autoritats, Delegacions y Junta de la Associació esmentada, vestidas de gala. La nota que verdaderament curullá la cerimonia va ser la lectura del discurs del Sr. Thos y Codina, individuó de la Directiva, com á treball inaugural de la sessió, basat en la *conveniencia de que 'ls propietaris no viscan allunyats de la ciencia y de sas hisendas, si la pagesia catalana ha de ser lo que tenim dret á esperar d' ella*. A continuació lo Sr. Secretari doná lectura á la llista d' agraciats, que ben pochi's passaren á recullir lo premi; terminant l'acte ab un discurs de gracias de la Presidencia.

En resúm, la cerimonia va estar bé de calitat, però molt poch concorreguda; siga per la rahó que vulga: per mes que á molts los hi semblá trovarhi falta d' oportunitat, sobra d' extemporaneitat y quelcom de desconeixement del verdader caràcter y senzillesa del pagés de Catalunya; com no es la primera vegada que ho han notat d' un Institut agrícola catalá.

Fredors.—Los cassadors ab telas han agafat aquest any una gran cantitat de llúes, que son los pardals de Russia.

Segons un colega, aixó constituheix un pressagi de grans frets, ja que 'ls aucells se presentan á vols, essent aixís que ab prou feynas se 'n veu un en los anys que no fa fret.

La veu del Camp.—Novament hem rebut la agradable visita de nostre cólega quinzenal de la «Associació Catalanista de Reus» al fer la seva reaparició al terreno del periodisme, d' ahont estava allunyat d' un quant temps ensá.

Saludém donchs al company que torna á la lluyta ab los mateixos brios de la época passada.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Canet de mar 10.—Es d' esperar que la cullita de la taronja compensará á nostres agricultors de las mermas que han sufert en la recolecció dels rahims, donchs los taronjerars presentan mellor aspecte que l' any passat.

Granollers 9.—Blat, á 13 pessetas la cuartera.—Blatdemoro, á 10'50.—Monjetas á 17.—Ciurons á 20.—Fabas á 11.—Fabons, á 11'25.—Vessas, á 12.—Patatas, á 3'50.—Castanyas, á 10.—Nous, á 15'75.—Oli del pays, 110'50 la carga.—Vi, á 40.—Cànem, á 30 lo quintá.—Palla, á 2'50.—Trepadella, á 6.—Ous, á 1'45 la dotzena.—Bestiar de llana, á 1'50 la carnicera.—Porchs, á 1'80.

Inca 7 (Mallorca.)—La tercera fira s' ha celebrat ab gran animació y molta concurrència dels pobles comarcans y de la capital.

Los mercats estavan ben provehits de bestiar mular, porquí y de llana y també hi havia moltes classes de grà.

Los porchs se venian á 10, 11 y 12 pessetas la arroba, segons classe; realisantse bastantas tranzaccions.

Mallorca 9.—La confecció de figas toca ja á son final per aquest any.

Molts milers de caixons se n' han confeccionat pera la exportació á Fransa, degut sens dubte á que la cullita ha sigut bastant regular en dita Isla y los preus s' han sostingut baixos molt temps.

Manlleu, 9.—Al mitx-dia de ahir, ab motiu de la fira acudiren molts negociants de bestiar, especialment boví, haventse efectuat moltes tranzaccions en aquest y en lo porquí, essent de notar l' alsa de preu en lo primer.

Aquesta fira comensá fa pochs anys ab l' objecte de reunir lo bestiar pera portarlo á la d' Amer, y avuy es ja una fira de las importants de Manlleu, notantse d' any en any, major animació.

Puigcerdá 10.—De *La voz del Pirineo*:

«Raras vegadas veyém un mercat tan animat com ho estigué lo diumenje prop-passat, gracias, sens dubte, á la excel·lent temperatura que durant aquell dia tinguérem, facilitant comoditats als comarcans pera portar á la venda 'ls fruyts que pro-

duheix la fèrtil Cerdanya. Aixís es que no hi faltaven en la plassa abundancia de patatas, naps, nous, llegums de tota mena; sens escassejarhi 'ls galls, gallinas, pollastres y ánechs que cedian las pagesas ab fabulosa baratura. La Barra 's tro-vava també guarnida de superbas llebras y hermosos parells de perdius, però sa adquisició costava un ull de la cara.»

«Lo frequent pas per nostres carrers dels nombrosos remats que, procedents de la alta Cerdanya francesa, se dirigeixen á hivernar al Urgell, nos anuncia la proximitat del hivern, si bé que no fa falta aquest recort, donchs bastant se coneix ab lo fret que d' alguns dias ensá comensa á deixar-se sentir, obligantnos á pendre las precaucions degudas.»

Reus 12.—De *Lo Somatent*:

«Poca animació tingué lo mercat d' ahir perque domina la calma en la major part d' articles; únicament se distingeix l' admetlla per ser la demanda activa.

Los demés fruyts si fá no fá han seguit lo mateix curs.

Admetlla: Segueix la demanda en la de *esperansa* y com no tenim moltes existencias y las entradas fluixejan, los preus encara que lentament van millorant, donchs ara las classes fluixas se pagan á 16 duros y 'ls tipos bons á 16 1/4 duros.

Comuna: Escasseja bastant, las entradas son pocas y la demanda regular, tot lo que fa mantenir los preus ab fermesa al entorn de 15 duros.

Llargueta: La poca que 's presenta es colocada desseguida á 15 1/2 duros.

Mollar: Continúa la mateixa calma y no hi há transaccions; lo preu es nominal á 7 1/2 duros lo sach de 50'40 kilos.

Avellana: Algunas operacions s' han fet en aquest fruyt als mateixos preus que 's feren l' últim dilluns; los embarchs no han passat de lo ordinari. Lo grá segueix sense variació.

Olis: Se fan de 12 1/8 á 12 1/4 rals los de arrieria, de 12 1/2 á 13 los fins y 'ls de Reus segueixen de 15 1/5 á 16 rals »

Sant Sadurní de Noya 10.—Ordi, de 7 á 7'50 pessetas la cuartera de 70 litros.—Cibada, de 6 á 6'25.—Ciurons, de 15 á 16 —Vessas, de 11 á 12.—Blatdemoro, de 10'50 á 11.—Id. del pays, blanch, de 9'25 á 10 —Xeixa, de 15 á 16.—Fasols de Valencia, de 17 á 18.

Carn de badella, sense os, á 0'75 pessetas la tersa de 400 grams.—Id ab os, á 0'50.—Moltó tarragoní, á 0'60 —Id petit, á 0'60 —Crestó, á 0'50.

VINS.

Burdeos 10.—S'han realitzat tranzaccions de consideració. Vins nous de classe ordinària y ab forsa alcohòlica de 13 à 13 y 1½ graus, s'han pagat de 325 à 360 franchs la tonelada, (905 litres)

Cette 9.—Las primeras partidas de vins nous espanyols arribadas à la plassa s'han venut en lo moll à preus que tendeixen entre 27 y 32 franchs hectòlitre.

Felanitz 8 (Mallorca.)—Segueixen en alsa los vins de bona qualitat, haventse efectuat vendas à 16 y à 17 rals *cuarti*; essent escàs ja el vi que queda pera vendre.

Montevideo.—Segons datos oficials, lo vi exportat d'Espanya alcanza pera 'ls sis primers mesos de 1889, la respectable quantitat de 13.092.000 litres, qual valor no baixa de 5 100,000 ptas.

Lo consum anyal de vi espanyol en Montevideo se pot calcular en 30 milions de litres que no valen menos de 12 milions de pessetas.

S'ha dictat una llei sobre marcas de fàbrica que deuen conèixer los exportadors espanyols y que 's previnguin contra 'ls molts contrabandistas y adulteradors de nostras bonas classes.

Sant Sadurní de Noya 10.—De *La Comarca*:

«Res podem dir encare dels vins novells, puig los venedors están retrets, habentse fet, no obstant, algunes transaccions al voltant de 15 à 20 pessetas per los blanchs, y de 18 à 20 per los ciceros; puig de negre poch ó gens, se pot dir, ni ha en aquesta encontrada.

Sense operacions en los esperits de vi per no haverhi existencias. Los d'industria 's cotisan de 80 à 84 duros, segons classe, los 516 litres de 35 graus, ab casco.

Vi negre, de 23 à 30 pessetas los 121.40 litros (carga). Pera taula, de 20 à 25.—Blanch, de 24 à 28 —Pera cremar, de 9 à 10.»

Vilanova y Geltrú 11.—Se trovan terminadas las operacions del trasbals del vi en aquesta comarca, ab un resultat encara menos satisfactori del que s' havian imaginat aquells vinicultors que gosan fama de pessimistas en sos càlculs, degut à que la quantitat de most no ha guardat la ordinària proporció ab la de brisa y rapa. Per afegidura, fins ara no han aparegut los compradors francesos que solian visitarnos en aquesta época, recelant acàs que las pretencions dels culliters, per lo que respecta al preu, no 'ls permetrán portar à cap las tranzaccions que realisavan en anys anteriors, essent empero d' esperar ne donarán lucrativa sortida à sos vins los que hajan obtingut de bona qualitat, ja que com es sabut, son moltíssimas las comarcas en que s' ha perdut casi per enter la cullita y molt contadas aquellas que l' han produhit de classe superior.